

Садржај упутства

1.	Модели од картона (историјска архитектура).....	4
1.1.	Пирамиде у Гизи (Египат).....	4
1.2.	Криви торањ у Пизи (Италија).....	6
1.3.	Богородичина црква у манастиру Студеници (Србија).....	8
2.	Макете кућа од картона и папира.....	10
2.1.	Приземни стамбени објекат (П + 0).....	10
2.2.	Спратни стамбени објекат (П + 1 + Пк)	12
2.3.	Уређење ентеријера.....	14
3.	Модел грађевинске машине од различитих материјала.....	16
3.1.	Торањска дизалица (кран).....	16
4.	Модел од вештачког материјала (сунђераста PVC плоча).....	18
4.1.	Танграм.....	18
5.	Простор намењен за самосталне пројекте....	20

Саставни део уџбеничког комплета Техника и технологија за шести разред основне школе су материјали за конструкторско моделовање и упутство за њихово коришћење.

У петом разреду си научио/-ла како да правилно користиш прибор и алат приликом израде модела или макете и да водиш рачуна о мерама заштите на раду.

При изради сваке предложене вежбе треба да примениш знање које си усвојио/-ла на часовима Технике и технологије током рада на пројекту (Уџбеник / Креативна страна), али и знање из других наставних предмета кроз међупредметно повезивање.

Потребно је да користиш алгоритам израде пројекта “Од идеје до реализације и пласирања производа на тржиште”. Зато је неопходно да урадиш техничку документацију, израчунаш оквирне трошкове, набавиш потребан материјал, а готов модел и макету презентујеш као свој производ. На основу понуђених решења из уџбеника и упутства или претраживањем на интернету можеш да урадиш самостално или у групи (тиму) сличну вежбу. У групи треба да сарађујеш и поштујеш мишљења других чланова тима. Срећан рад!

УВОД

1.	БРОЈ ВЕЖБЕ: 1.2.	НАЗИВ ВЕЖБЕ: МОДЕЛ ОД КАРТОНА КРИВИ ТОРАЊ У ПИЗИ (ИТАЛИЈА)	6. РАЗРЕД
ОПИС РАДНИХ ОПЕРАЦИЈА		СРЕДСТВА ЗА РАД: материјал, прибор, алат	РЕДОСЛЕД ИЗРАДЕ
Криви торањ - начин савијања и сечења А. СЕЧЕЊЕ (скапелом, само дуж пуних линија, које су обележене црвеном бојом, уз обавезно коришћење лењира или троугаоника и подметача) Б. ЗАСЕЦАЊЕ (ради лакшег савијања материјала и лепшег изгледа модела, скапелом, само дуж пуних линија, које су обележене плавом бојом, благо засеци материјал повлачењем врха скапела поред лењира или троугаоника - тако да не пресечеш материјал и обавезно користи подметач) В. САВИЈАЊЕ (на местима где су линије плаве боје, а на крају лист А4 по средини) Криви торањ		МАТЕРИЈАЛ - Картон са одштампаним објектом ПРИБОР И АЛАТ - Лењир - Подметач од медијанан плоче формат - А4 - Скапел (<u>добива се на часу и користи само по упутству и у присуству наставника</u>)	1. ПРИПРЕМИ радно место, материјал, прибор и алат 2. ПРОУЧИ задатак и цртеж 3. ИСЕЦИ материјал по пуним линијама црвене боје 4. ЗАСЕЦИ материјал по пуним линијама плаве боје 5. САВИЈ материјал на местима где је извршено засецање 6. ПРОВЕРИ функционалност и исправи евентуалне грешке 7. ПОКАЖИ И ОБРАЗЛОЖИ готов рад наставнику и ученицима, упореди свој/ваш рад са радовима других ученика, уочи предности и недостатке

1.

БРОЈ ВЕЖБЕ: 1.2.

**НАЗИВ ВЕЖБЕ: МОДЕЛ ОД КАРТОНА
КРИВИ ТОРАЊ У ПИЗИ (ИТАЛИЈА)**

6. РАЗРЕД

Готов модел

РАД НА ПРОЈЕКТНОМ ЗАДАТКУ (предлог)

Консултујте се са наставником историје - Који су то објекти значајни за период старог и средњег века? Истражите на интернету или у библиотеци информације о тим објектима, преузмите са интернета или скенирајте фотографију, слику или цртеж и залепите на папир или картон. На часу технике и технологије примените поступак обраде материјала пресецањем, засецањем, савијањам и направите моделе изабраних објеката. На часу историје образложите свој избор и упознајте остале ученике о значају објекта чији модел сте направили. Организујте изложбу радова у школи. Гласајте за најбоље радове.

Место за план реализације пројектног задатка

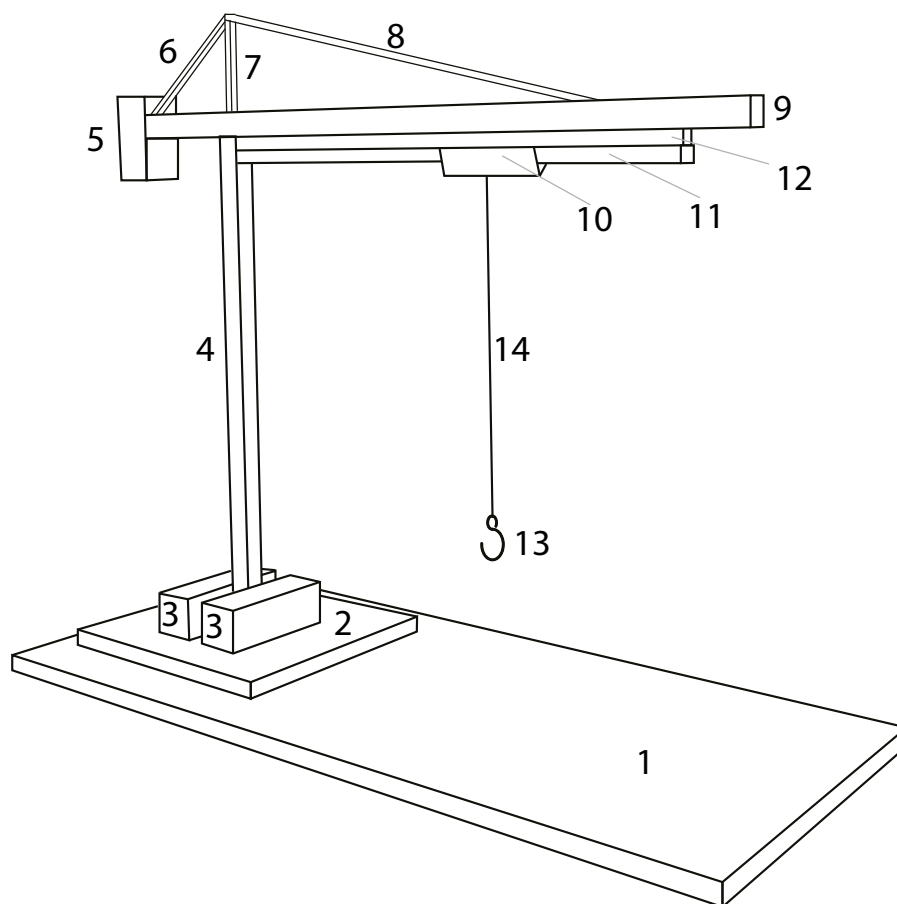
3.	БРОЈ ВЕЖБЕ: 3.1.	НАЗИВ ВЕЖБЕ: МОДЕЛ ГРАЂЕВИНСКЕ МАШИНЕ ОД РАЗЛИЧИТИХ МАТЕРИЈАЛА ТОРАЊСКА ДИЗАЛИЦА (КРАН)	6. РАЗРЕД
ОПИС РАДНИХ ОПЕРАЦИЈА		СРЕДСТВА ЗА РАД: материјал, прибор, алат	РЕДОСЛЕД ИЗРАДЕ
Торањска дизалица - тродимензионални приказ А. ЛЕПЉЕЊЕ И СПАЈАЊЕ (пажљиво посматрај цртеж и фотографије готовог модела, на површине предвиђене за лепљење и спајање, нанеси танак слој лепка, поравнај ивице и задржи 60 секунди, а затим пажљиво отпусти спојене елементе, поступак понови до коначног моделовања дизалице) Б. САВИЈАЊЕ (прочитај и пренеси димензије са цртежа на лим, по испрекиданим линијама уз помоћ лењира треба да савијеш материјал до коначног облика колица дизалице, исте кораке понови код савијања жице у одговарајући облик куке, а затим повежи колица са куком и концем дужине 120 mm) Б. ДИЗАЈНИРАЊЕ (обложи неке површине модела картоном у боји по избору) Торањска дизалица - готов модел		МАТЕРИЈАЛ - Медијанпан плоча 3 x 80 x 130 mm - Медијанпан плоча 3 x 60 x 60 mm - Профилисана летвица 10 x 10 x 30 mm - Профилисана летвица 5 x 5 x 100 mm - Профилисана летвица 10 x 10 x 20 mm - Профилисана летвица 2 x 2 x 40 mm - Профилисана летвица 2 x 2 x 30 mm - Профилисана летвица 2 x 2 x 80 mm - Профилисана летвица 5 x 5 x 110 mm - Профилисана летвица 2 x 5 x 70 mm - Профилисана летвица 2 x 2 x 70 mm - Лим 0.5 x 10 x 40 mm - Конац Ø 1 x 150 mm - Жица (кука) Ø 1 x 40 mm - Лепак за дрво и папир ПРИБОР И АЛАТ - Лењир - Троугаоник (два комада) - Подметач од медијанпан плоче формат - А4 - Маказе (за папир) - Скапел (добива се на часу и користи само по упутству и у присуству наставника)	1. ПРИПРЕМИ радно место, материјал, прибор и алат 2. ПРОУЧИ задатак, цртеж и фотографије 3. СПОЈИ лепљењем све делове дизалице 4. ДИЗАЈНИРАЈ одређене површине модела 5. ПРОВЕРИ функционалност модела и исправи евентуалне грешке 6. ПОКАЖИ И ОБРАЗЛОЖИ готов рад наставнику и ученицима, упореди свој/ваш рад са радовима других ученика, уочи предности и недостатке 7. ПРЕДЛОЖИ могуће унапређење понуђеног модела, нацртај скицу и осмисли дизајн 8. ОДРЕДИ реалну вредност модела и оквирну процену трошкова

3.

БРОЈ ВЕЖБЕ: 3.1.

НАЗИВ ВЕЖБЕ: МОДЕЛ ГРАЂЕВИНСКЕ МАШИНЕ
ОД РАЗЛИЧИТИХ МАТЕРИЈАЛА
ТОРАЊСКА ДИЗАЛИЦА (КРАН)

6. РАЗРЕД

Упутство за израду модела

- А. Залепи на подлогу модела (1) постоље дизалице (2).
- Б. Споји лепком стабилизаторе (3) са стубом (4) и залепи на постоље (2).
- В. Погледај тродимензионални цртеж (горе) и повежи у једну целину контратег (5) и остале делове стреле: леви коси (6), централни-вертикални (7), десни коси (8) и хоризонтални (9).
- Г. Од лима направи колица торањске дизалице (10) и повежи са куком (13) помоћу сајле (14).
- Д. Споји лепком носач колица 1 (11) за праволинијско кретање и носач колица 2 (12), а затим залепи са доње стране хоризонталног дела стреле (погледај склопни цртеж).
- Ђ. Одреди тежиште стреле (тачку равнотеже) и залепи на врх стуба (4), подеси положај колица, сајле и куке.